

על מות

העורך היקר - דברים לזכרו של חיים יעקובזון

צ'יפי מזר

בחול המועד סוכות תשע"ג הלך לעולמו חיים יעקובזון, ממניחי היסוד למפעל הנחלת הלשון וביעור הבערות במדינת ישראל. האישי היקר הזה מילא במשך למעלה מעשרים שנה את תפקיד עורך העיתון **שער למתחיל** – שבועון החדשות בעברית קלה בהוצאת משרד החינוך. הייתה לי הזכות לרשת ממנו את תפקידו. אחרי פרישתו לגמלאות המשיך חיים לכתוב ולערוך את עמודי החדשות של שער למתחיל – עד יומו האחרון של העיתון בחודש אפריל 2012.

על קברו בבית העלמין בקרית ענבים נפרדתי מחיים בשם חברי המערכת והקוראים. וכך אמרתי: התוודעתי אל חיים בשיחת טלפון לפני שבע עשרה שנים. מנהל האגף לחינוך מבוגרים במשרד החינוך אז, ד"ר מאיר פרץ, פנה אליי בבוקר יום רביעי אחד והטיל עליי משימה שנראתה בלתי אפשרית: להחליף לארבעה ימים את חיים יעקובזון, עורך שער למתחיל. 'חיים לא לקח ולו יום חופשה אחד במשך שבע עשרה שנות עבודתו כעורך', הסביר לי מנהל האגף. 'היום הוא ביקש לצאת לסוף שבוע ללונדון, ואני לא יכול לסרב לבקשתו', כך אמר.

גם אני לא יכולתי לסרב. באותו יום טלפנתי לחיים, והוא העביר לי את עיקרי התורה על רגל אחת. וכך מצאתי את עצמי באותו סוף שבוע ללא שינה, מנסה לעשות את מה שעשה חיים בהתמדה ובמסירות שנים כה רבות: מאזינה לכל מהדורות החדשות ברדיו ובטלוויזיה, קוראת את כל העיתונים ומנסה לברור מתוך כל השפע הזה את העיקר והחשוב ולתמצת אותו בעברית קלה עם ביאורי מילים קשות והסבר מושגים שבחדשות.

ציפיתי בפיק ברכיים לשובו של חיים מלונדון. כשחזר, החמיא לי ואמר שעברתי את 'טבילת האש' בהצלחה.

כעבור חודשים אחדים, כשפרש לגמלאות ממשרד החינוך, העביר לי חיים את שרביט עריכת העיתון. לשמחתי הרבה, הוא הסכים להמשיך לכתוב את החדשות, ועשה כן, כאמור, עד יומו האחרון של העיתון. שבוע שבוע, קיץ וחורף, בימי חול ובימי חג, בימי מלחמה ובעתות הפוגה, בימי מרגוע ובימי חולי כתב חיים את החדשות, שהן תולדות חיינו בארץ הזאת. והוא עשה זאת במקצועיות, בידע, בשקדנות, בנאמנות, בזהירות, בקפדנות, בערכיות ובאחריות שמעטים כמותם.

הוא היה גאה מאוד בעובדה שבכל שנות כתיבתו לא הוגשה נגד העיתון אפילו תלונה אחת על פגיעה באתיקה. ואל יקל הדבר בעיניכם!

ידעתי כי כל עוד חיים אתי, אני יכולה להיות רגועה ולדעת שהעיתון ייצא בזמן ושהסיכוי שנטעה – קטן, שלא לומר אפסי.

גם כשחלה לפני כשנתיים ואושפז בבית החולים, שלח את החדשות בפקס למערכת. ולא איחר אפילו בדקה; לא החסיר שורה. בשבוע השני לאשפוזו בא מבית החולים למערכת במונית, ולאחר סגירת העיתון חזר לבית החולים.

מה עצובה וסמלית העובדה כי **שער למתחיל**, מפעל החיים של חיים ושלנו, אינו יוצא לאור מאז ערב פסח האחרון. העיתון הצנוע, המיוחד והחשוב הזה – חיבור ייחודי של כלי תקשורת ומכשיר פדגוגי – שירת מאז קום המדינה קהל גדול ומגוון: ארבעה דורות של לומדי עברית בארץ ובעולם, עולים חדשים, מעוטי השכלה, ילדים, קשישים, אנשים וילדים בעלי צרכים מיוחדים, ועוד אחרים. הסתלקותו, הזמנית

אני מקווה, של **שער למתחיל** מנוף התקשורת, החינוך וקליטת העלייה במדינת ישראל הסבה לחיים, כמו לאלפי הקוראים והמורים בארץ ובתפוצות צער, אכזבה ועגמת נפש. חיים לא יזכה לראות את מפעל חייו קם לתחייה. אנחנו – עדיין מקווים.

חיים היה **שער למתחיל**. איש אחד שכתב במשך שנים רבות עיתון שלם, כמעט. היה אדם צנוע שערך עיתון שכולנו יכולים להתגאות בו, איש חדשות שהתרחק מהכותרות ומאור הזרקורים; עובד שכדי למלא את מקומו היה צורך למנות שני אנשים (לפחות). אדם שסירב בעקשנות לקבל תעודות הוקרה בטקסים, אף על פי שהיה ראוי להן מאוד. חיים הצליח לדחוס את כל השבוע בחמישה עמודים, לתאר בעברית קלה את המציאות הכבדה והמסובכת שלנו, להסביר במילים פשוטות את האירועים והתהליכים שרובנו נבוכים מולם ומתקשים להבינם. הוא כתב בבקיאות גדולה על כל נושא בעולם: החל ממצעים למיטה וכלה בסקירת מצעים של מפלגות. היה אדם בעל השקפת עולם מוצקה, שהצליח לכתוב באובייקטיביות, ביושר ובהגינות, בלי להסגיר את דעותיו. הצליח לכתוב על נושאים רגישים ושנויים במחלוקת בלי למעוד. הצליח לכתוב לפרופסורים ולמעוטי השכלה בלי לפגוע ברגשות, ברגישויות ובאינטליגנציה שלהם.

עורך יקר,

הרשה נא לי לומר לך כמה מילות תודה ופרידה אישיות:
תודה על שהיית עמית, מורה דרך וגם חבר.
תודה על שפרגנת לי מהשבוע הראשון ולאורך כל דרכנו המשותפת.
תודה על העצות המקצועיות שנתת לי. למדתי ממך רבות.
תודה על שהורשת לי עיתון ששמו הטוב הולך לפניו, ואני – המשכתי בדרכך.
תודה על שהמשכת לכתוב גם כשחלית, כי בלעדיך לא היינו יכולים לפתוח 'שער'
בכל שבוע.
בשבילי היית ותישאר תמיד העורך, גם אם האחריות תהיה מוטלת על כתפיי. אם
נזכה לחדש את העיתון – תהיה זו נחמתנו היחידה על הפרידה ממך בטרם עת.

נוח על משכבך בשלום, עורך יקר,
אינך צריך לדאוג עוד. הגיליון נסגר.